

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 2007-2008

11 JUNI 2008

Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 5bis van de wet van 17 april 1878 houdende de voorafgaande titel van het Wetboek van strafvordering, betreffende de verklaring van de benadeelde persoon

AMENDEMENTEN

Nr. 1 VAN DE DAMES DEFRAIGNE EN CROMBÉ-BERTON

Art. 2

Dit artikel vervangen als volgt :

« Art. 2. — Artikel 5bis, § 2, derde lid, van de wet van 17 april 1878 houdende de voorafgaande titel van het Wetboek van strafvordering, ingevoegd door de wet van 12 maart 1998, wordt vervangen als volgt :

« De bij het dossier te voegen verklaring, waarvan akte wordt opgesteld, kan worden afgelegd op het secretariaat van het openbaar ministerie of bij de politie die ze onverwijld aan het secretariaat van het openbaar ministerie bezorgt of kan bij een ter post aangetekende brief naar het openbaar ministerie worden gestuurd. ».

Zie:

Stukken van de Senaat :

4-567 - 2007/2008 :

Nr. 1 : Wetsvoorstel van mevrouw Defraigne en de heer Collas.

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2007-2008

11 JUIN 2008

Proposition de loi modifiant l'article 5bis de la loi du 17 avril 1878 contenant le titre préliminaire du Code de procédure pénale concernant la déclaration de personne lésée

AMENDEMENTS

N° 1 DE MMES DEFRAIGNE ET CROMBÉ-BERTON

Art. 2

Remplacer cet article comme suit :

« Art. 2. — L'article 5bis, § 2, alinéa 3, de la loi du 17 avril 1878 contenant le titre préliminaire du Code de procédure pénale, inséré par la loi du 12 mars 1998, est remplacé comme suit :

« La déclaration à joindre au dossier, et dont il est dressé acte, peut soit être reçue par le secrétariat du ministère public ou par la police qui la transmet sans délai au secrétariat du ministère public, soit être envoyée au ministère public par lettre recommandée à la poste. ».

Voir:

Documents du Sénat :

4-567 - 2007/2008 :

N° 1 : Proposition de loi de Mme Defraigne et M. Collas

Verantwoording

Wij hebben een derde procedure toegevoegd om een verklaring van benadeelde persoon te kunnen afleggen. Die verklaring kan voortaan ingevuld en bij gewone aangetekende brief opgestuurd worden vanop het thuisadres van de benadeelde, naar het openbaar ministerie.

Zo krijgt het slachtoffer een vrij grote waaier van mogelijkheden aangereikt om het statuut van benadeelde persoon aan te vragen. Er moet immers rekening worden gehouden met de vaak zwakke psychologische toestand van het slachtoffer op het ogenblik dat het slachtoffer zijn klacht indient. Soms verkeert die persoon nog in shock en vat hij de gevolgen van de toekenning van het statuut van benadeelde persoon niet op het ogenblik dat hij de klacht indient.

Het kan dus een betere keuze zijn om het slachtoffer eerst bedenktijd te geven vóór het zijn beslissing neemt, in het bijzonder door advies te vragen aan zijn directe omgeving of aan zijn advocaat.

Als het slachtoffer een verklaring van benadeelde persoon aflegt bij de politie, dan moet de politie die verklaring zo snel mogelijk aan het openbaar ministerie bezorgen.

Nr. 2 VAN DE DAMES DEFRAIGNE EN CROMBÉ-BERTON

Art. 3 (nieuw)

Een artikel 3 (nieuw) invoegen, luidende :

« Art. 3. — Artikel 5 van dezelfde wet wordt aangevuld met een § 4, luidende :

« § 4. Het openbaar ministerie kan weigeren gevolg te geven aan de verklaring van benadeelde persoon indien het van oordeel is dat de persoon die deze verklaring aflegt, geen persoonlijk belang kan doen gelden of indien deze verklaring kennelijk niet op gegronde redenen berust.

Van zijn gemotiveerde beslissing wordt binnen een termijn van vijf dagen te rekenen van de datum van de beslissing, per fax of bij een ter post aangetekende brief kennis gegeven aan de persoon die de verklaring heeft afgelegd en eventueel aan diens advocaat.

Onverminderd het recht op burgerlijkepartijstelling staat tegen zijn beslissing geen beroep open. ».

Verantwoording

In de wet bleek verduidelijking nodig over de voorwaarden die het openbaar ministerie moet naleven wanneer het zijn beslissing bekend maakt. Wij menen dat het aangewezen is de eiser mee te delen waarom hem de toekenning van het statuut van benadeelde persoon werd geweigerd. Hiermee komt men tegemoet aan het streven naar een zo groot mogelijke transparantie van het juridisch apparaat. Als de beslissing meegedeeld moet worden binnen 5 dagen, dan kan de eiser snel ingelicht worden over de verwerping van zijn vraag zodat hij onverwijld kan reageren, in het bijzonder om zich burgerlijke partij te stellen.

Justification

Nous avons ajouté une troisième voie pour pouvoir se déclarer personne lésée. Désormais, la déclaration de personne lésée pourra être remplie et envoyée, à partir de son domicile, par simple lettre recommandée adressée au ministère public.

De cette manière, nous offrons à la victime un éventail assez large de possibilités pour demander le statut de personne lésée. Il convient, en effet, de tenir compte de l'état psychologique souvent fragilisé de la victime au moment du dépôt de sa plainte. Parfois, encore en état de choc, celle-ci n'est pas apte à assimiler les implications qu'entraîne l'octroi du statut de personne lésée au moment du dépôt de sa plainte.

Il peut donc être préférable, pour elle, de s'accorder un délai de réflexion avant de prendre sa décision, notamment en prenant conseil auprès de son entourage ou de son avocat.

En outre, si la victime se déclare personne lésée auprès de la police, cette dernière se doit de transmettre le plus rapidement possible la déclaration au ministère public.

N° 2 DE MMES DEFRAIGNE ET CROMBÉ-BERTON

Art. 3 (nouveau)

Insérer un article 3 (nouveau), libellé comme suit :

« Art. 3. — L'article 5bis de la même loi est complété par un § 4, rédigé comme suit :

« § 4. Le ministère public peut refuser de donner suite à la déclaration de personne lésée s'il estime que la personne qui fait la déclaration ne justifie pas d'un intérêt personnel ou que la déclaration n'est manifestement pas fondée sur des justes motifs.

Sa décision motivée est notifiée, dans un délai de cinq jours à dater de celle-ci, à la personne ayant fait la déclaration et, le cas échéant, à son avocat, par télécopie ou par lettre recommandée à la poste.

Sa décision n'est pas susceptible de recours, sans préjudice du droit de se constituer partie civile. »

Justification

Il paraissait nécessaire de préciser dans la loi, les conditions que le ministère public doit respecter lorsqu'il rend sa décision. Nous estimons qu'il est opportun de motiver au requérant la décision de refus d'octroi du statut de personne lésée. Ceci répond à la volonté de garantir la plus grande transparence possible du fonctionnement de l'appareil judiciaire. Le délai de 5 jours pour notifier la décision permet au requérant d'être rapidement informé du rejet de sa demande afin de lui permettre de réagir sans traîner, notamment pour se constituer partie civile.

Nr. 3 VAN DE DAMES **DEFRAIGNE** EN **CROMBÉ-BERTON**

Art. 4 (nieuw)

Een artikel 4 (nieuw) invoegen, luidende :

« Art. 4. — Artikel 5bis, § 3, derde lid van dezelfde wet wordt vervangen als volgt :

« De benadeelde persoon wordt ingelicht over zijn rechten, de seponering van zijn zaak en de reden hiervan, de mogelijkheid van burgerlijkepartijstelling, de initiatieven inzake bemiddeling en minnelijke schikking, het instellen van een gerechtelijk onderzoek en de bepaling van een rechtsdag voor het onderzoeks- en vonnisgerecht. ».

Verantwoording

Er moet voor gezorgd worden dat de persoon die het statuut van benadeelde persoon heeft, zo omstandig mogelijk geïnformeerd wordt.

Nr. 4 VAN DE DAMES **DEFRAIGNE** EN **CROMBÉ-BERTON**

Art. 5 (nieuw)

Een artikel 5 (nieuw) invoegen, luidende :

« Art. 5. — Artikel 5bis, § 3, van dezelfde wet wordt aangevuld met een nieuw lid, luidende :

« De benadeelde persoon kan op elk ogenblik het openbaar ministerie inlichten, op een manier zoals vermeld in §2, derde lid, dat hij niet meer de informatie wil ontvangen bedoeld in het derde lid. ».

Verantwoording

Als de benadeelde persoon meent dat hij geen informatie meer wil over het verdere verloop van het dossier, dan moet hij dat zelf te kennen geven. Het openbaar ministerie dient niet zelf te oordelen of de benadeelde persoon, in geval enige reactie van de benadeelde persoon uitblijft, niet meer op de hoogte wenst gehouden te worden.

N° 3 DE MMES **DEFRAIGNE** ET **CROMBÉ-BERTON**

Art. 4 (nouveau)

Insérer un article 4 (nouveau), libellé comme suit :

« Art. 4. — L'article 5bis, § 3, alinéa 3, de la même loi est remplacé comme suit :

« Elle est informée de ses droits, du classement sans suite et de son motif, de la possibilité de se constituer partie civile, des initiatives de médiation et de transaction, de la mise à l'instruction ainsi que des actes de fixation devant les juridictions d'instruction et de jugement. ».

Justification

Il convient d'assurer une information la plus complète possible au profit de la personne qui bénéficie du statut de personne lésée.

N° 4 DE MMES **DEFRAIGNE** ET **CROMBÉ-BERTON**

Art. 5 (nouveau)

Insérer un article 5 (nouveau), libellé comme suit :

« Art. 5. — L'article 5bis, § 3, de la même loi est complété par un nouvel alinéa, libellé comme suit :

« La personne lésée peut, à tout moment, informer le ministère public, dans une des formes mentionnées au §2, alinéa 3, qu'elle ne souhaite plus recevoir l'information visée à l'alinéa 3. »

Justification

Si la personne lésée estime qu'elle ne souhaite plus être informée des suites du dossier, elle doit en faire elle-même la demande. Il ne s'agit pas pour le ministère public de juger lui-même si la personne lésée, en cas d'absence de réaction de cette dernière, ne souhaite plus être tenue au courant.

Christine DEFRAIGNE,
Marie-Hélène CROMBÉ-BERTON.